

САНА ОЛОХ

ССКП ЧУРАПЧЫ ОРОЙУОНУЛААҔЫ КОМИТЕТЫН УОННА ҮЛЭЭНТӨР
ДЕПУТАТТАРЫН ОРОЙУОН НААҔЫ СОВЕТЫН ОРГАНА

Орган Чурапчинского районного Комитета КПСС и районного Совета депутатов
трудящихся Якутской АССР

1991 сыл алтынньы
13 күнүттөн тахсар

№ 139 (4096)

1971 сыл Сэтинньи 23 күнэ
ОПТУОРУНЬУК

Сыаната
2 харчы

Салайааччы инники ыстатыйата

БЫТААРЫТТАН ТАХСЫАХХА

ССКП XXIV съездин Директивалара күндү түүлөөх бултааһыныгар туруорго сорууттарын олоххо утуунаахтык киллэрэргэ тохсус илтилетка маңнайгы сылыгар бичүмнээх сорууттар тураллар. Бу сорууттары олоххо илтилетка совхоз, колхозтар, сельполар салайааччылары, нөһүлүктөр Советтарын исполкомнарын председателире былааннаах кадровой уонна любитель булчуттары толору сүүмүрдөөн, минилэри бары наадалаах төриилэринэн хаачыбын, бултуур сирдэрин быһааран, бириднн булчуттарга социалистическай эбэ-бээтэлиститөөн ылыһынарч үлэни тэрийэллэрэ көрдөкөр.

Быйыл, ааспыт сылдарга тэҥнээтэххэ, түүлөөх үөскээһинэ мөлтөх. Ол эрээри мининик сылдьан, сыһыйан бултааахха былаан туолуутун хааччыыахха сеп. Одьулуун нөһүлүгүн булчуттара Кудичкин Н. Ф. 70, Кардашевский А. С. 140 андаатары нөһүлүктөрүн иһиттэн бултаатылар. Бултааһыны тэрийи сэдэи сүрүз итэҕинэн баччааҥна дьэри оройуон хаһаайыстыбалара былааннаах кадровой булчуттары сүтэ таһаара иликтэро буолар. Эрилик Эристин аатынан колхоз председатели таб. Филиппов Р. А., партком секретара таб. Дмитриев Н. С.) 23, Ленин аатынан колхоз (председатель таб. Корнин Е. П., партком секретара таб. Монастырев Н. И.) 11, Калинин аатынан колхоз (председатель таб. Дьячковская П. П., партком секретара таб. Оконешников М. С.) 11, Карл Маркс аатынан колхоз (председатель таб. Лыткин В. С., партбюро секретара таб. Барышков Д. Ф.) 12 уонна Субуруускай аатынан совхоз (директор таб. Жебсаян В. Х., партком солбуйааччы секретара таб. Михайлов Н. И.) 25 кадровой булчуттары булка таһаара иликтэр.

Любитель булчуттарга тэрээһин эмиэ мөлтөх. Хаһан эрэ суруллубут испиниэн быһыытынан «бааллар» дьэи буолар. Ол да нһин киһилэр баччааҥна дьэри биэр да солкуобайдаах бултаан туттара иликтэр. Түүлөөх бултааһын тэрээһинэ мөлтөбүт үрдүнэн, түүлөөх былаан туолбат кутталга

кирибитин билэ олорон, туһааннаах салайааччылар хаһан да быһаччы дьаһалдары ылбакка олороллор. Кэлин бирикэмээ колхозтар быра-быдыаһыналарыгар, нөһүлүктөр Советтарын исполкомнарыгар бытааннаах түүлөөх бултааһын туһунак боптуруостар дьүүлээмэт буоллутар. Ленин аатынан колхоз быра-быдыаһына, нөһүлүк Советын исполкома биэр да төгүз түүлөөх туһунак боптуруоһу дьүүлээпэтилэр.

Оройуон иһигэр булт үөскээһинэ мөлтөбүт уонна түүлөөх былаана улаханньи учуоттаан оройуон тас өттүгэр, бултаах оройуоннарга булчуттары ыттар туһунак райсовет исполкомун уураада баарын үрдүнэн. Эрилик Эристин уонна Карл Маркс аатынан колхозтар биэр да киһини ыппатылар. Эрилик Эристин аатынан колхоз бултуурга аһааһыт азыл ахсааннаах кадровой булчуттарыттан Саргыдаев Н. Е. уонна Адамов К. Ф. курдук өр сылларга бултаабыт үчүтү көрдөрүүлээх кадровой булчуттара сөптөөх көмө, тэрээһин суоһун түмүтөр. Бултуу

тахса иликтэр.

Былааны толорууга саамай быһаарар суолтадааһынан оройуон түүлөөххэ былааньи 82 бырыһыанын ылар итиэх саһыл тиригитин государство туттары буолар. Оройуон хаһаайыстыбалара бу күнүргэ өлөрөргө былааннааһыт саһылларын түүлэри, кылааннарын тупсаран, иһыллыбыт графикка сеп түбэһинкэрэн туттарар дьаһаллары ыларга эрдэттэн үчүтү тэрээһин үлэлэри ыһыахтаахтар. Саһылы таһаастааһынга оһытаах үлэһиттэри аһатааһын, туттулар барабааннары, мас көөбүлүн оһтон да аһын бары наадалаах төриилэри толору эрдэттэн бөлөһүнэн тийгэргэ биллэһэттэн үлэни тэрийнэхтэхтэр.

Түүлөөх бултааһын бары өттүнэн тэрээһини тупсарач, булчуттарга биридннээн социалистическайдыы куоталаһыны иһигини тэҥнэтэн, былаан толорорго бары күүһү ууруобут.

М. СОФРОНОВ,
райсоюз бырабыдыаһыны-
тын советуоткада солбу-
йааччы председатели.

СОРУДАХПЫН ТОЛОРУОМ

Билигин Ийэ дойдуга күндү кылааннаах албэх түүлөөх буолтаан биэрэргэ саамай тоҕоостоох нэм.

Былэрин курдук, туттарылар түүлөөх 70—80 бырыһыана клеткада иһитилэр кыһылартан кинэр. Ол кыһан баран иһитилэр кыһылартан быйыл төрөөбү ыһыы биллэрдик аһыааҕа. Билигин хаһаайыстыбабытын ылар эбит буоллаахха, билигин туругунак көрүү-истин, аһа-тыы мөлтөбүтүн, сөптөөх материалнай база тэриилибэ-титтэн, 3 эрэ оһону ылар кыһааххыт, кыһыл тиригэ ор-тотунан 74 солкуобайга туруох курдук.

Государственной былааны толорор туһугар ойууртан бултанар түүлөөххэ хаһаайыстыбалар былааннаах булчуттары таһааралларыгар модьуйуу улахан. Билигин колхоз булка 20 кадровой булчуту таһаарарга сорууда-танан турар. Итинтэн 7 эрэ киһи табыста.

Тыаттан бултанар түүлөөх былааньи толорууга любитель-булчуттар сыллата аһын улахан көмөһү оһо-роллор. Мин бэйэм чааспынан этэр буоллаахха, итинни бултаабытым үһүс да сылым.

Билигин 20 тингээни көрөбүн, итин таһынан ферма сүөһүтүн аһабын. Онон ити сүрүн үлэбин толоро-торо, аһыйах хонуктан бэттэх сарсарда 9 чааста күнүс сүөһү уулуур көмгэр эрэ дьэри бултуубун. Иһин-бөр туһуутун дьэи—уонча андаатар, иһин тини.

Сүрүн үлэбин толоро-торо 200 солкуобайдаах түүлөөх бултуурга тэриилибэти соруудаһын аһыһы 20 күнүгэр толорон 25 чыһылааҕа дьэри таһаастан тутта-рарга сорукутанабын.

ИВАН ОКОНЕШНИКОВ,
любитель-булчут.
Карл Маркс аатынан колхоз.

МОСКВА, Улахан Кремлевскай дьыбарыас. Сарсын машина ССРС аһыс ыһырылаах Верховнай Советын үһүс сессията аһыллар.

В. Егоров фотота.

ССТА фотохрониката.

ССТА уонна БСА БИЛЭРЭЛЛЭР...

Л. И. Брежнев Мохамед Сиад Баррени көрсүүтэ

Сэтинньи 18 күнүгэр ССКП КК Генеральной секретара Л. И. Брежнев Само-ли демократическай респу-бликатын Верховнай револю-ционной Советын президенти генерал Мохамед Сиад Бар-рени көрсүтэ.

Истин доһордуу көпсөтүнэ советскай-самоллийскай сы-дыаннаһылар салгы са-

һыһыары уонча аһи дойду биллэригэ балаһыһыһыт ти-рээни турар боптуруостара таарыһыһылар. Ону тэҥэ Африкадаах националь-босхолонуулаах хаһааһы уонна империализмы күнэни колоннализмы утары оһу-һууи прогрессивнай күүстэр түмсүүлэри туһунак саһа-лар биллэһилиһилэр.

ИС СҮРЭХТЭН БИҺИРЭЭҺИН

Эйэ көмүснэлин советскай комитеты президиумун иһиг-ыһырылаах муньада буол-ла. ССКП КК Генеральной секретара Л. И. Брежнев Фран-цияда сылдьыһынан сибээс-тэн эбэ иһин советскай хаһаа-һын сорукутара дьүүлэһи-лиһиллэр. Советскай общес-твенность бэрэстэһиттэлэрэ, эбэ иһин турунар советскай

дьэтиор ааттарыттан, бу сы-рыы түмүктэри истигин бил-лэрэтилар.

Комитет Францияда ыһ-тыллыбыт көпсөһиһилэри үрдүктүк сыһаалаата, аһи дойду үрдүнэн суолталаах, Советскай Союз уонна Фран-ция норюоттары, бары но-твенность бэрэстэһиттэлэрэ, руоттар тыһи иһтаристэригэр эбэ иһин турунар советскай

КОЛХОЗТАРГА, СОВХОЗТАРГА—НАУКА СИТИҺИИЛЭРЭ

Москвада буолан ааспыт научнай тэридтэлэр үлэһит-тэри Вүтүн Россиятаахы сү-бэ муньахтарыгар чинчий-лэр көдүүстэри үрдэти, наука уонна техника ситиһи-лэри туһаныһыны түргэтэтип суоллара ыһытыһыһылар.

Наука быһаччы өһөрүмтү-лаах күүс быһыытынан ору-ола көмө суох улаатта. Биэр научнай үлэһит дойдуга боро-дуукеһи оһоһулуутун сыл-га 50 тыһ. солк. суумалаа-һынан эбэтэр.

Колхозтар уонна совхозтар наука ситиһиһилэри түргөт-төн туһанар баһалаахтар. Сү-бэ муньахха тыһ хаһааһы-тыбатыгар үлэ тэрээһини уонна төлөбүрүн Вүтүн Рос-сиятаахы институттар сору-балаһыт бэрэстэһинэн үс сыллаабыта тэрилибэти үлэни научнайдык тэрийи киһини үлэһиттэр түмүк оһоһулуна.

Киһи бэйэти иһитиһи уонна РСФСР аһын да науч-най тэридтэлэри үлэһиттэр олобуран производство техно-

логиятын уонна тэрээһини тупсарыны схематын оһорон хаһааһыстыбаларга этии ниллэрэр, онтон сарыс ыһы-лыһыны гарантиһылар. Кол-хозтары уонна совхозтары кытары сыһыана хаһааһы-тыбаннай дуоһаарга олобу-рар. Киһи—хосрасчетнай тэ-ридтэ.

УНТ киһини үлэһиттэр били-гин 30-тан тахса научнай-чинчийтэр тэридтэ кыттар. Колхозтар, совхозтар са-һаастара эмиэ элбик. Бы-һыл киһи үлэһиттэрэ 40 ав-тономнай республикалар, кы-райдар, уобаластар, 3 со-юзнай республика 298 пред-приятелэригэр үлэстэтилар.

Горьковскай уобалас «Горь-ковскай» совхозун тепличнай комбинатыгар, оһоруот аһы-рын көрүү-хараһыны процеста-рын тупсарыны уонна механи-заһылааһыт түргэтэр, сылга 17100 солк. көмчүлэһи.

УНТ киһини боруобаланар көмө манньи тэрээһини киһигин туттар сөһү көрдөрдө.

СЫАРҔА КЭМ ДА СЫҔАРЫЙБАТ

— Иван Афанасьевич, иһилиэгин Советын тэрийэр-маассабай үлэтин туһунап райком бюротугар отчуоттаан тураҕын дии. Бүрө ол уурааҕа хайдах туолан иһэрин билиһиннэр эрэ.

— Отчуоттаабытым. Ол уураахтарын мин ыла илиһин, онон ол уураахпыт биһэхэ суох.

Вахсы нэһилиэгин Советын исполкому председателэ И. А. Федотов кытары кэпсэтибит ити курдук сааламмыта.

«Нэһилиэк Советын тэрийэр-маассабай үлэтин туругун туһунап» болпуруос партия райкомун бюротугар өссө муус устар 23 кү-

лайда ылсан эрэрин көрөбүт. Ол курдук ол хомуурун, тутуу үлэлэрин уонна үтү майын тустарынан барыта 5 болпуруос дүүллэһилибит. Итин таһынан исполкома үөрөх-иһтин, эргин болпуруостара көрүллүбүттэр. Онон Совет иһилиэк иһилиэтин тэрийтэлэр үлэлэринин интэриэһиргэһинин саалаабыт курдук.

Итинэн партия райкомун бюротунан ыйыллыбыт сорох итэстэр сыһа туоратыллан эрэллэрэ көстөр. Ол эрэри, диир-бүтүгэр тийибит.

Бастайааннай комиссиялар, сии уруккулларын курдук туох да боччумнаах үлэни ыйыппаһа оһороллор. Исполкома даһаны, сессияда даһаны кинилэр үлэлэрин быһаана билгэргэммитэх. Депутаттар быһбардааччыларыгар отчуоттааһынара тэриллэ илик. Ол да иһин быһбардааччылар наһаастарын түмүү, дүүллэһин, ону олоххо киллэрэр дьаһаллары ылыы дьээн суох. Председателэтарияна, үөрөх, культура уонна общественнай бэрээдэги харыстааһын бастайааннай комиссияларын ордук күүскэ үлэлэтэр быһааннахтар. Ити билгитин тыдга эрэ баар. Ону нэһилиэккэ баар иһки кудууп үлэтинтэ көрүүххэ сөл.

ССКП райкомун бюрота «Нэһилиэһин олох-дьаһах уонна культура өтүгүн хааччыйыны тупсарыыга оһуобай болломтону ууларыгар» дьээн нэһилиэк Советын исполкомун эбээһинэстэбитэ. Уураах бу луунун быһаччы толорорго Чыаппаратааҕы Культура дьэнтэ, (директор А. А. Катакинов), Толоонноһуу сельский кудууп (сэбиэдискэ) И. Г. Оконешиников) сайыгы кэм устатыгар ханьым да агитационнай-маассабай үлэни быһпатахтарын таһынан, дьыл баччыгар дьэри биһир да уус-уран саомедейность нуруһуогун үлэлэппэккэ оһороллор. А. А. Катакинов быһаарарынан, дьон культурнай сыһыалаһнара агитационнарын (олор да үлэлэрэ саалаана илик) ыйыллыа үһү. Оттон культура дьэнтэ очкобо туту үлэһиний? Манна даһатаан эттэххэ, таб. Катакинов культура үлэһиттерин оройуоннаабы субэ муниципалитет трибуналыттан «Вахсы дьонно телевизор көрөллөр, онон кинилэргэ ханьым да лекция, даһылаат, концерт наһаата суох» дииргэ тийэ этин оһорор оһорлоох ейге-санааҕа киирбитэ олус олунна уонна тустаах үлэҕэ итинник сыһыаннаһы олохтоох быһаастарынан сэмэлэниэх тустаах.

Ордук кэлин кэмгэ исполком быһаана суох үлэлэбитэ көстөр. Холобурга алтынны ыйга ыйыт (хайа чыһылмата боро-
(Салгытыма 4 стр. көр.)

Итинник кэпсэтинин ыйытылар Эрилин Эристин аатынан колхоз ыччат сүөһүнү көрөчүлэрэ. Кинилэр колхоз үрдүнэн ыстатыллан турар 1525 тоһоттон 333-рө үһүс-төрдүс ортоах буолбуттарыттан дьыа-синалларэ сөл. Ытыкылыбыт рейда көрдөрөрүнэн, иһилик саргаах борооску аһаана 1192 буолбут.

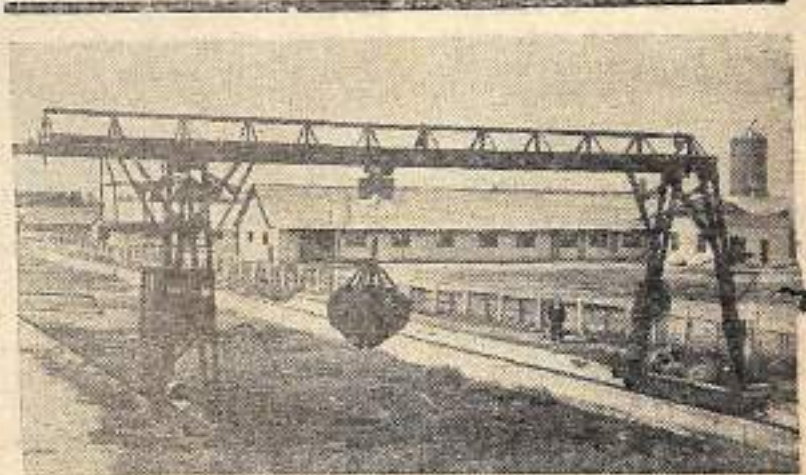
Быйылгы кыстыкка ыччат сүөһүтү киллэрин хайдах тархылытын, кытык билгитин туругун уонна иһиликтин тугу оһоруохха сөбүн туһунан колхоз кылаабынай зоотехника таб. Васильев Е. Б. бэйэтин даһылаатыгар сииһилин тоһтоого. Даһылааты дүүллэһингэ кытыбыт сүөһүттэр Филиппов П. Н., Платонова Е. С., Диодоров Н. Н., ветеринарнай үлэһит Петров В. П. о.д.а. ре-аним тутуһууну, рационну олохтоһууну, үтүөй аһылыгы иһилин, борооскулары ый түмүгүнэн ыйааһынарын таһааран иһилик сөһө туруор-саллар. Кинилэр этэлэрини, сорох сирдэргэ зооветеринарнай үлэһиттэр сэдэхтик сыл-

дьааллар. Эбэн аһылыгы, иһилик сүөһүнүтүн бэрээдэги уонна сүөһүн сүтэтэ суох тархылар. Сүөһүттэн эһиликтин, көрдөбүтү ирдэһин наһаах.

Колхоз борооску көрөчүтүлэрэ Саха АССР 50 сыла туолуут көрсө социалистическайды куоталаһыга киирсэн туран, үрдэтиллибит эбээһинэтиги ылыһылар. Кинилэр хас биһирди борооску сууккатааҕы эбээһинэ орто-туһун 350 граммга тэһиһэри иһили оһоруохтара. Онон хас биһирди төбө сайылаһа таһыахха дьэри 70-нуу килограмм улаатан тийэрин ситиһэхтэрэ.

Итин билгитин толорор иһиликтэн эбэн аһылыгы, минеральнай брикеттери бэрээдэһингэ уонна мөлтөх туруктаах борооскулары көрүүгэ иһилигэ оһуобай болломто ууруллара бэлэһингэ. Ыччат сүөһүтү көрөчүлэр социалистическайды куоталаһы саһа усулуобуйатын бэрээдэһирэи көрүстүлэр.

ВИЙГИ КОРР.

Могилев уобалаһа. «Коминтерн» аатынан колхоз дохуоттүгүрт мөлүһүөтөн ордор. Үтүс үп фермаларга капиталнай тутууга уонна механизацияга көрүллэр.

Синиоһка: колхоз сүөһү иһэр кини фермата. Манна үлэ бүтүннүү механизацияланна.

И. Желудович фотота.

ССТА фотохрониката.

СОВЕТСКАЯ КИИИ ПАТРИОТИЗМА

1920 сыллаах кытаанах дьылга, Советтар Бүтүс Россиятааҕы VIII съездэре бэрээдэһинэ сырытаһына, Нижнегородская күбүөрүнэ Арзамасскай уеһыгар ити съездэ делегаттары талбыттара. Кинилэргэ туһаайан партияга суох баһынай бу курдук аһытэ: «Таһаарыстар! Биһиги эһилик Бүтүн Россиятааҕы съездэ ыһаары туран этэбит, биһиги, баһынайдар, өссө даһаны аһы үс сьыл устата аччыктыырга, төһөргө, бэ-биһилиэни сүтэргэ бэрээдэһит, Россия-ийэһитини комиссияда эрэ атылааһыт».

В. И. Ленин Советтар съездэригэр тыл этэригэр ити тыллары аһаһан туран эһилитэ: «Россияним аһыи дойду доһуугар биһэрэллэр үс сьыл быһа аччыктыырын ордорор киһи патриотизма, бу — дьыһиэх патриотизм, киһиэтэ суох биһиги үс сьыл кыһаан тулуйуоххут суох кыһаан патриотизма этэ. Маньны патриотизма суох биһиги Советская

республикамы көмүскэһин, киһилээхтик сайдымыттан ту-тулуһааһын биллэрэр. Производство средстволарын общественнай бас билгит уонна хаһаайыстыба социалистическай системата обастыо бары чилиһинэри биһир бырааттыы коллективка түмүлэр. Биһиги дойдубуттар саһа аһиһин тэрийи ханьым-тыгар дьонно саһа историческай общюстара — советская бороот үөскэбитэ.

Советская патриотизм — саһа, үрдүнү иһиһэх патриотизм. Киһилээх ССРС борооттары социалистическайды олохто-рун майгыта, бэйэ социалистическай Аһа дойдутугар, коммунизм улуу дьылаатыгар бэрээдэһэх буолуу, үтү национальнай үтэстэргэ ыһы-табыл холбоһоллор. Совет-ская дьон Иһа дойдубуттар саһа аһаһа улаһаһа уонна кыраһа, бойбобой көрсүн быһыма уонна үлэҕэ ыйаһыта көстөллөр.

Рабочайдар, баһынайдар, биһиги интеллекциалыт дой-

ду экономика өтүгүн хаа-лыһыттан таһары, киһи мө-дун күүстэх социалистическай государство буола кубу-луйарын туһугар күүстэри харыстааһына, билэ-билэ быһтарыы киирэллэрэ, ба-йэни харыстаммат үлэ хол-бурун көрдөрөллөрө.

ССКП XXIV съезде совет-ская дьон революционнай сирдык ыраларын, кинилэр патриотическай өйдөрүн, би-йэлэрин Иһа дойдубуттар ча-һы сайдарын туһугар, революция ыйаһыларын, соци-алист дьылаатын көмүскэһи-тэ туох баар күүстэри би-йэргэ бэрээдэһин үрдүгүн сыһаалаабыта.

Иһа дойдубуттар тылал биһи-гитэн хас биһирдибиттэн үлэни эрэйэр. Тустаан ол иһин ССКП XXIV съезитэр бары рабочайдар, колхоз-таахтар, интеллигенция дьы-лаһы билэн туран үлэһили-лэрин, бэйэлэрин доһуурдарын, көзүлэһиннэрин, хаһаайы-стыбанай дьылаһынарын то-лору туһааһаларын ситиһи-

наадата чорботон бэрээдэһи-тэ. Маасса айар көзүлэһини сайдыытын модун средствоты-кан улуу Ленин коммунист-тутуу, үлэ оһорон таһаары-тын үрдэтин уонна производ-ствонн тупсары суоллар-тан биһирдэстэрин быһыы-нан аһыт социалистическай куоталаһыта буоларын үтүс сыллаах опыт көрдөрдө.

Партия XXIV съезин историческай уураахтарынан кү-дүтүлүбүт социалистическай куоталаһын дьыһиэхтик бү-түүн народнай далаһыһа-на. Киһи маасса политическай уонна үлэҕэ өрө көтөҕүлүүтүн, съезд уураахтарын олоххо ситиһиһиэхтик киллэригэ дуулурун бэйэтигэр түмэ-көрдөрөр. Ол туһунан ССРС КСУ соторутааҕыта иһилин-ринтин сыһыһаһаһа кэһи-лэр. саһа патриотка баста-кы сыһын тоһус ыйыгар промыш-леннай бородуужуһа суолта-лаах көрүһүнүн үтүс өтүгүн кээһиһин, эргийиһин уонна оһорон таһаарытын быһа-һаһа ситиһиһиэхтик толору-

БЫЛААН ТУОЛЛА

Чыаппара почтовой отделениетыгар 1972 сыллаах бэчээти 5500 солкуобайдаагы сурутар былаан кэлбитэ. Ону 5879 солкуобайынан үлөрдүбүт. Мыгнай утан ити суума 600 солкуобайынан туолбат кутталлаах этэ. Кэлин общественносто, комсомол комитетын көмөлөрүнэн эби сурутуу ытылтан, уопсайа 7129 аземплар ханыат сурутулууна. Ити ытытар «Кыым» 139, «Сага олох» 165, «Эдэр коммунист» 111, «Бэлэм буол» 99, «Молодежь Якутии» 13, «Правда» 7, «Комсомольская правда» 21, «Пионерская правда» 18, араас сурунаалар 318, ол ытытар «Хотугу сурус» 121 аземплара сурутулуунулар.

Сүрүттүүнү ордун учугайдык мышыгыт почтаьоннарынан
Летинин А. Н. (1902 солк.), Катакнинов А. Н. (1391 солк.),
Петров И. Л. (1694 солк.) бууладлар. Обо сазьы
сэбнадизсэя И. А. Оконешников 80, сугей кереоччу
П. Ф. Слепцов 90, колхоз кылаабный зоотехника Г. Ф.
Егоров, баянност А. Ф. Попов, оскула директора И. М.
Матвеев 60-нуу солк. хайыаты, сүрунаалы адыахтара.

Ол эрээри партиянай, комсомольскай, общественнай-политическай сурунаалларга сурутуу мөлхөхтүн барбытын билиэтир баада.

И. Монастырева,
список отделений и начальники.

СЫАРҒА КЭМ ДА СЫҒАРЫЙБАТ

(Бүтүүтэ, Иянин 2 стр. хэр).

токуолга кирибэтэх) мунньаҕар «Оҕо комбинатыгар ат сыһыарар туһунан» дигэн соҕотох бөлүгүрүс көрүллүбүт. Оскутун былаан баара буоллар, көтүүгө хаалбыт элбэх ахсааннаах бөлүгүрүстартан исполком бука дүүлүлэһиэ этэ дии саныыгын. Ити ахтар кудууннупт да үлэтэ, алтынньы бүтүөр дигри түптээх одохторун була илин общественнай сүөлү кыстыга о. д. а. исполкомга көрүллүөхкэ айылаах бөлүгүрүстөр элбэхтэр эбээт.

ССКП райкомун бюрота «Нәһилнәк үл-
тигәр тахсыбыт итэбэстэр уонна албастар
нәһилнәк Советын исполкома (т. Федотов

И. А.) тэрийэр-маасебай үлээн ситэтэ суох дьарыкталымтыттан тахсыбытар. дигн сыананы биэрбитэ. Маннын сыанабыл хатылаамнатын наадатыгар И. А. Федотов бюрога олорон бэлиэтэммит кумаабытынан буолбакка, бэйэтин үлэтин бюро дьингээх уураабынан салайтарара иаада. Оччоҕо эрэ иһинэхэ сүктэриллибит сорууда хайдах толоруллан иһэрэ табатык контуруодланыада уонна райком бюротун уураада бары пуун-нарынан толоруллуоҕа. Оттон биллгини үлэ турута смарҕа сагардым хончустон эрэри, ол эрэри ситэ-хото сыҕарыйа илигин көрдөрө.

П. ПОПОВ.

КӨРҮҮ ДЕКАДАТА ЫЫТЫЛЛАР

тылдахтаахтар. Комсомольский тариалар нуруот үөрөһүринтин үлэһитэрин кытта холбоһон уулуссанан сылдыһымы быраабыдатын туһунан оскулалар ахсын өйдөтүү үлэһииниэнник ытылдахтаахтар.

Быйылгы жыл аасыт
тосу ийыгар суол
быраабылатын куруубай-
дык нэпаттарын, нини рес-
публика үрдүгүн 923 нини
бырааптара быһылыгына, ол
иниттэн биниги оройуонтан
27. Оройуон иннини тэрлэ-
тэлэрттэн итирик турук-
таах техникада олорбутта-
рыз нини ордух үгүстүн
райпотребсоюз (предс. Пе-
тров И.С.), «Межколхоз-
строй» (предс. Слепцов
Н. В.) грантористара, шо-
фердара бырааптарын был-
дыаттылар. Итинн сэрги

нийн төгүл нийн элүүлэх,
үс төгүл нийн ошодлоуу-
лаах аварията табыста,
Нийтэн да хонгүлэ суох,
итирик туруктаах айдлга
тахсаннар промкомбинат
шофера Афанасьев Н. С.
уотна электростанция
тракторийа Чуприя А. П.
нийн элүүтүн таваарды-
лар, Маныха бирнемэт-
гэр селтөөх хонтуруолу

олохтоободох тушаалнаач,
тэрлэтэлэр саалааччылар
моральнай эппизит сүүгүх
тустаахтар. Ий тэдсита-
лаабыт авариялар сүрүч-
бирчигнэлэригэи массын-
налар техиническэй этүгэи
кордобулгэ оппизтээб-
тэрэ, суол-иис мөлтөөр,
транспоры ытааччылар
сэрбэ суохтара уонна ту-
бадичаах тэрлэтэлэр саа-
лааччыларын өтүлээрэгити
механизатордартан төрдө-
бүл мөлтөөө буолла.

Бу декада устатыгар бары тэрилтэлэр салайааччыһара, инжиллизатор Советтара, партийнай, профессиональ, комсомольскай тэрилтэлэр механизатордар ортолоругар киизит интин-бидэтүү үлэтин ыыталлара, динскай, пионеринин кайрачыларга айбэлэспэттэре, киинлэртэн эппиэттэрин күүбүрдэллэре каада. Инжиллизин техникскай өттүгүн модтохтуруктаах биир да тропспорт сүүрбөтүн уонга транспорты ыытааччылар итирин уруулга олорботторун киин ыытаанах ахсууу уонна контуруол олохторо каада.

Н. АТЛАСОВ,
миллиция старший лей-
тенант, госавтоинспек-
тор.

КУУПЛУТ КУРДУК БУОЛЛА

тэгтлэр. Итн курдун
сабаданна концерт.

Концерт нисне нүмэри-
нэн «Дулуруйлар Ньургун
Боотур» олонхо-драматтан
была тардыгты туурарду-
лар. Бэртээхэй декорация
иниһигэр уогу-күөлү таби-
гастаахтыг туттан оолчуу-
ларын сараалаабытара. Ол
эрэри толоруу маста-
рыстыбатын кыайбаккалар,
олонхо бөйөгүн сирин
кыайаз сиһинэ, Федор уо-
на Петр Макаровтар Ньур-
гун Боотур иһинэ Сорун
Боллур оруолларын олус
сэһинэ, уота-күөлэ суох
толордулар. Кыгачыктар
алгыстара эмэс уинь-сав-
ны толоролунна.

Барыга 30 нүмэртэн 16-та фолк-лорга хабын наадын сьанадаатхха, сьланнар фестивалыга бэлэмнээ сатаабыгтар. Культура Сьланнаары дьөлөгсидиратора Егор Новгород уонна уус-уран самодетельность биэр активнай кыттааччыта Василий Дарбасов оонньообут сьангалара кырдьык да үчүгэйдэр. Ол эрээри ити сьенналар ахсаан өтүнэн олус элбэхтэрэ (түөртөр) уонна бэйэ-бэйэлэригэр маарымта-һыылара көрсөчүүнү хайдах өр салгытар итиннэ кинини күллэриэххэ эрдэтэн, була сатаан юмористичеснай хабааннахтара, киһилэр бу фестивалга аналларын сымсатар. (Ордук «Сурук» сьенна). Бу толорооччулар табыллынара, «Квартет» сьенна үчүгэй нүмэрдэр. Итиннара бэркэ табыллан, бэйэ-бэйэлэрин ситэрсэн оонньууллара — сьданнар бүлүмнүүлара.

Елизавета Макарова, Афанасий Аянтов уюнна Василий Дарбаев хомусна триолара берке толорудуна. Виндинлеп толоротчулартан Елена Изанова, Полина Местнинова, Петр Марин Макаровтар толортообут ырыалара. Елизавета Макарова хомуска солота, саха поруотугардынг народнай ырыага кубудуйбут «Торобуг дойдугу туһунан» хор үлүгүрү.

дик толоруллабугут нүмэр-
дэр ахсааннарыгар нийц-
сэхтэрин сөп. Сылаагнар-
га Мария, Петр, Елизавета,
Макаровтар уонна Ноллиа
Местникова курдук бөр-
төхэй эдэр толорооччулар
баалара нөһүниэ. Коллек-
тивка дьодурдаах толо-
рооччулары булал түмүү-
гэ худрук Агафья Лебе-
дева элбэхтик үлэлээбит.
Ити сана үлэниг элэниэ
сабаллааһына кэлини да
үчүгэй түмүктөрдөөх буо-
лалыгар эрли үөсмүтөр.

Концертна хомолой тийлаах-остоох бипр да чабырдах толорууллубата. Унчуулары толорууга уонна туруорууга элбэхтидьярыктанар наада буолсу. Бу сырыыга смына-халты хамсаныы, бэйэ-бэйэ мэлэйдэнэ сылдыс үтүс. Уус-уран чамодетельчосна уруккуттан ситиһилээхтик кыттар активистар Парасковья Макарова уонна Григорий Владимиров толоруулара көрсөтчүлэри ыраабынан астыннарабата. Түөрт Макаровалар «Махтал ырыатын» толоруулар олус мэлэстүгү барда. Толорооччулар, ардук ырыаһыттар, миникагы кыйбаттар. Сорох ардыгар толорооччу (Мария Макарова) ырыа тиллэнтүсүрү сатааһына ийилдэр. Ардыгар ырыа мелодиятын сыһаллар. «Нургуһунна бэлэхтээ», «Кинигэ Нурба» диэн ырыаны 16 кымыс толорууларыгар куоластара сөп түбөһүс-тэтэр.

Фольклор фестивалыгар кыттап оройуончааы юрүүгэ толортообут коллективтар сонньуохуннэрыттан көрдөххө, инникити сахалым тойугу толороочулар текстэрин ююрига бизэрэлэро хайаан да наадалаабынан ааылымна.

Түмүнтээч этгэххэ, Сылдаг нэхимизийн мччаггарын концерта кероочүлэри сүүнбүзэи астыгларда. Нрмизийн маңы есө диригетэр, сайыгчарар, чочу-йар наада.

С. ЭВЕРСТОН.

Хаһыат алтынны 19 к. 124 №-гэр
бэриллит табырыннар
ТААЙЫЛАРА

1. Салгын. 2. Тмал. 3. Кустук. 4. Ой дуораанч.
5. Тынч түспүт дуорабын ылбат. 6. Суол. 7. Мурун.
8. Ыт оёото. 9. Танаска иһиэ суола. 10. Сиидэ.
11. Дьаакыр.

Редактор Н. П. СИДОРОВ.

<u>БИЙИГИ ААДЫРЫСПЫТ:</u>	<u>НАШ АДРЕС:</u>	<u>ТЕЛЕФОННАРБЫТ:</u>	<u>ТЕЛЕФОНЫ:</u>	Газета выходит по вторникам, четвергам и субботам на якутском языке.
Почтовый индекс 678700 Чурапча с. Колл. Маркс вулууса 12	Почтовый индекс 678700 с. Чурапча ул. Карла Маркса 12	редактор—913-95, отделлар—914-85, уопсай—915—05.	редактора—913-95, отделы—914-95, общий—915-05.	

САНА ОЛОХ

ССКП ЧУРАПЧЫ ОРОЙУОННААҔЫ КОМИТЕТЫН УОННА ҮЛЭҔИТТӨР
ДЕПУТАТТАРЫН ОРОЙУОННААҔЫ СОВЕТЫН ОРГАНА

Орган Чурапчинского районного Комитета КПСС и районного Совета депутатов
трудящихся Якутской АССР

1831 сыл алтынньы
15 нүпүттэн тахсар

№ 130 (4086)

1971 сыл, Сэтинньи 2 күнэ
ОПТУОРОННУК

Сыаната
2 харчы

Л. И. Брежнев Францияга сылдыыта

ПАРИЖ. ССТА. Алтын-
ны 27 күтүгэр ССКП КК
Генеральнай Секретара,
ССРС Верховнай Советын
Президиумун чилиэнэ Л. И.
Брежнев Франция уонна
аан дойду культураны
иниэн туттуута буолбут
Музей музейга сырытта.
Манна Л. И. Брежнев үтүс
үбөлөргө живопись аатыр-
быт маастардарын уонна
улуу нэтиллэр, араас ос-
куолаларын уонна эпохала-
рын уһулуччулар аһым-
ныларынан — ойуулуур ис-
кусство шедеврдарын
туолбут былыргы дыбарыс
саалаларын көрүөннөрүтэ-
дэтэ.

Л. И. Брежнев «Норуот-
тар икки ардыларыгар ой-
ни бөдөргөтөр иһин» Ленин-
скай бириэмийэ лауреата,
аан дойду затирбыт ху-

дожника Павло Пинаго тө-
рөөбүтэ 90 сааһа туолууту-
тутар тэриллэбит иһин хир-
тыналарын быһастаатыр-
гар сырытта.

Онтон Л. И. Брежнев
В. И. Ленин музей-кварти-
ратыгар сырытта.

В. И. Ленин Францияга
сылдыбыт министарын
манна үлэлээн иһиллээччи-
лэр диригини көрүстээн
харыстыллар. Парижа
Мари-Роз уулуссага 4
№-дээх дьиэни иһин барыта
билэр. Манна үтүс этэс
балконун кытта кээлэлэ
саалан турар мемориаль-
най дуоскада Ленин бар-
льеба уонна «Бу дьиэ
1909 сыл от ыйын 6—
1912 сыл бэс ыйын 12
күннэригэр В. И. Ленин
олорбута» — диин тыллар
бааллар. Бу дьиэ Франция

коммунистическай пар-
тията ССКП КК иһинэ
Марксизм-ленинизм институ-
тун кытта биһиги үлэлэ-
һиннэригэр түмүгэр музей
аһыллыбыт.

Табаарыс Л. И. Бреж-
нев манна сылдыар кэнигэр
Мари-Роз уулуссага мусту-
бут Париж олохтоохторо
итиһик эрдэлээтилэр.

Кинээттигэр Л. И. Бреж-
нев Франция республика-
тын президеэ Ж. Помпиду
чииһигэр эбиэт тэрийдэ.

Эбиэтке Л. И. Брежнев
уонна Ж. Помпиду тыл эт-
тилэр. Сылдыбыт донор
ити эттигэр улахан бэл-
ломтоохтун иһинтлэр
уонна ытыс таһымытынан
көрүстүлэр.

Эбиэт иһин доһордуу бы-
һыга-майгыга барда.

Советской-французской декларация

Советской-французской де-
кларацияда билдэрэллэри-
нэн, Франция республика-
тын президеэ Ж. Помпиду
уонна Франция правитель-
ствотын ыһырылаларынан
Советской Союз Комму-
нистическай партиятын
Кинэ Комитетын Генераль-
най Секретара, ССРС Вер-
ховнай Советын Президи-
умун чилиэнэ Л. И. Бреж-
нев уонна иһини аралла-
аччылар Парижа уонна
Марсельга сырыттылар. Ки-
ниһэргэ уһулуччу доһордуу
уонна иһин прием оһоһу-
лунна.

Л. И. Брежнев респу-
блика президеэни кытары нэп-
сэтистэ, ону тэнэ премьер-
министри иһинэ Франция
правительствотын аһын ла-
чииһиннэригэр кытары көрү-
стэ. Кэпсэтиниллэр иһинэ
уонна иһини дойду иһини
ардыгар баар доһордуу сы-
һыанна сөп түбөһөр эһэс
буолуу быһымытыгар-тайгы-
тыгар аастылар диин декла-
рацияда тоһоволоон бэлэ-
тэнэр. Кинилэр өрүттөр ты-
һаһыны мөлтөтүү дьала-
тын салгы иһини диин
ыһытарга иһинэ ССРС уон-
на Франция иһини ардыла-
рынааҕы сыһыаннаһыны
бөдөргөтөргө быһаарымы-
ларынан бэлэтиһиллэр.
Л. И. Брежнев уонна Ж.
Помпиду бары уобаластар-
га, ол иһингэр политика уо-
балаһыгар, советской-фран-

цузской биһиги үлэлэһини
сайдьытыттан астыналла-
рын эттилэр.

Советской-французской
сыһыаннаһылар сайдыыла-
рыгар нэлин сылларга си-
тиһиллэбит түмүктөр иһини
эссе үрдүк кэрдиһкэ
таһаарар ыһабы биһэрлэр
диин ааһан туран Л. И.
Брежнев уонна Ж. Помпи-
ду ССРС уонна Франция
иһини ардыларыгар биһиги
үлэлэһини ордуу эйэлээх
смадга эро сулуусналаа-
һыкка туруоруллубут поли-
тика өттүнэн биһиги үлэлэ-
һини эссе диригэтэргэ уо-
на бөдөргөтөргө быһаарды-
лар. Бу смадга иһинлэр
«Советской Социалистиче-
ской республикалар Союзта-
рын уонна Франция иһини
ардыларыгар биһиги үлэлэ-
һини принциптэригэр» иһини
баттаатылар.

Ону сөргө норуоттар ик-
ки ардыларынааҕы бөдөт
актуальнай проблемалар кө-
рүлүннүлэр.

Л. И. Брежнев уонна Ж.
Помпиду иһини өрүттөөх сы-
һыаннаһы араас аспект-
рын көрдүлэр. Иһини өрүттөр
экономия уонна промыш-
ленность уобаластарыгар си-
тиһиллэбит сайдыыны аһы-
нан туран бэлэтиһтилэр.
Кинилэр эргин сайдыыты-
гар, промышлостой биһиги
үлэлэһини уһун иһингэ
ордуу бөдө харантердаах

буоларыгар сана көрүлө-
һини биһэрэргэ быһаарды-
лар. Өрүттөр уһун сыт бол-
дохтоох экономическай,
техническай уонна промыш-
леннай биһиги үлэлэһини
сайдыыны туһунан сөбү-
лэһини түһэриһтилэр. Ол
хардарыта барыһаах
биһиги үлэлэһини иһингэ про-
грамматан олоххо иһин-
рөгө көмөлөһөр аналлаах.

Өрүттөр байыаннай иһ-
ниһан хардарыта ыалдыт-
таһыны салгырга бы-
һаардылар.

Иһини өрүттөр иһини тэнэ
ССРС уонна Франция иһини
ардыгар культурнай сибээс-
тэһини диригэтэргэ ба-
лаахтарынан биһэртэттилэр.

Өрүттөр аһынан туран
бэлэтиһиллэр, диин этиллэр
декларация түмүгэр. Л. И.
Брежнев ыалдыттаһыны
иһини дойдулар иһини арды-
ларыгар биһиги үлэлэһини
тохтоло суох иһини
иһини диригэтинин би-
гэртэтэр, ону тэнэ ССРС
уонна Франция норуотта-
рын иһини ардыларыгар баар
доһордуу иһини харда-
рыта ыһытаһыны оһуобай
харантерыг биһэртэргэ кы-
абы биһэрда. Бу ыалдыт-
таһыны советской-француз-
скай сөбүлэһини уонна
эйбэ сулуусналааһыгар
туруоруллубут биһиги үлэ-
лэһини сана далааһына-
ры биһэрэргэ.

ССТА.

Райсовет III сессиятын туһунан ИНФОРМАЦИОННАЙ ИИТИННЭРИИ

Алтынны 29 күнүгэр үлэһиттэр депутаттарын оро-
йуоннааҕы Советын XIII ыһырыллаах III сессията буо-
лаа ааста.

Сессия манньык боппуруостары көрдө: «Саха АССР
тэриллэбитэ 50 сыла туолуутун көрсө культура үлэһит-
тэрин иһин» сыллаах походулар социалистическай эбэ-
һээтэлиһибэ туолан иһини туругун туһунан — даһы-
лаатчыт райсовет культурага отделын сөбүдэһсэһэ таб.
А. А. Синцев; «Райсовет промышлениһа уонна тутууга
бастаһаннай комиссиятын үлэтин туһунан оһуоһо» —
даһылаатчыт комиссия председателэ таб. А. А. Шадрин;
«Народнай контуруол оройуоннааҕы комитетын саста-
аһыгар уларытыыны киллэри туһунан» — народнай кон-
туруол оройуоннааҕы комитетын председателэ таб. С. А.
Захаров уонна «Барыт депутаттар оһуларыгар эһини
быһаары ыһытар туһунан» — райсовет исполкомун секре-
тара таб. А. Д. Захаров информациялар.

Даһылааттары дьүүллэһингэ кыттыыны ыһылар
депутаттар: Субуруускай аатынан совхоз директора
В. Х. Жебсани, ЫБСЛКС райкомун бастаһын секретара
П. И. Уаров, үрэх оройуоннааҕы отделын сөбүдэһсэһэ
А. Е. Филиппов, оройуоннааҕы былаанньык комиссия
председателэ Н. Е. Эверстов, райсовет исполкомун пред-
седателэ Р. Р. Буриашев, райсовет исполкомун секретара
А. Д. Захаров, ССКП райкомун бастаһын секретара И. П.
Лисеев.

Ону тэнэ кэпсэтингэ тыл эттилэр: Субуруускай ааты-
нан совхоз Соловьевтааҕы отделениһын партийнай тэ-
риһтэтин секретара Н. Г. Собакин, Мындаһаһытааҕы
сельскай культура дьиэтин директора, Саха АССР
культураны үтүөлээх үлэһитэ Е. С. Дятковская, оро-
йуоннааҕы народнай театр режиссера И. И. Канди́нская,
ССКП райкомун политическай сырдытыга кабинетин сө-
бүдэһсэһэ Г. Д. Ефимов, Эрилик Эриһтин аатынан
колхоз парткомун секретара Н. С. Дмитриев, оройуон-
нааҕы олох-дьаһах комбинатын директора В. А. Мака-
ров, оройуоннааҕы промкомбинат директора П. Г. Ки-
риллин уонна «Менкохозстрой» оройуоннааҕы советын
председателэ Н. В. Слепцов.

Дьүүллэһинлиһит боппуруостарга сессия тустаах
уураахтары ыһыһа.

Сессияга тэрэһин боппуруос көрүлүнэ. Оройуон тас
өттүгэр үрэххэ, үлэһэ барытырынан сибээстээн уонна
тус бэлэлэрин сайабылыаннаһыларынан депутат эбээһини-
һиттэн босхолоһулар: Г. М. Саввинов (3 №-дээх Вахсы-
тааҕы быһаардыр уоһурун), Х. Д. Ефремова (8 №-дээх
Харбачаһытааҕы быһаардыр уоһурун), А. Д. Сидоро-
ва (45 №-дээх Курашовтааҕы быһаардыр уоһурун).

Ону тэнэ сессия оройуон тас өттүгэр аһын үлэһэ бар-
ытылар сибээстээн народнай контуруол оройуоннааҕы
комитетын чилиэһини эбээһиниһиттэн Г. М. Саввиновы
босхолоото уонна Народнай контуруол оройуоннааҕы
комитетын чилиэһини ССКП райкомун партийнай-тэри-
йэр отделын сөбүдэһсэһин И. П. Васильевы биһэртэттэ.
Манан райсовет III сессията бэйэтин үлэтин бүтэрдэ.

Социалистическай эбэһээтэлиһибэ

Былаанньы—150 бырыһыан

«Социалистическай куоталаһы тэрэһини салгы
туһулар туһунан» ССКП КК таһаарыт уурааһын
сийилин билсирэн баран, сана пэтилеткада совхозом
кылааннаах түүлээххэ ыһымыт сорукутарын толорорго
бейам иһиниһэр үрдэтиллибит социалистическай эбэһээ-
тэлиһибэни ыһыһабын.

Мин аастыт сыл төрдүс кыбаарталыгар 804 солкуо-
байдаах түүлээһи тыаттан бултаһымын, былаанньы
аһара толорбутум. Быһыл иһын устата, төрдүс уонна
бастаһын кыбаарталларга совхозом 750 солкуобайдаах
былаанньы биһэрбитин 1125 солкуобайынан эбэтэр 150
бырыһыаннаһын аһары толорорго соруи туруорунаһын
уонна биһир идэлээхтэриһин, күндү кылааннаах түүлээх
сонордүүттары ыһыһабын.

М. ЛАЗАРЕВ,
кадровай булчут.

ССКП райкомун бюротугар

ССКП райкомун бюротэ Субуруускай аатынан сов-
хоз Кытаанахтааҕы отделениһын кадровой булчута
таб. Лазарев Михаил Иванович ыһымыт социалисти-
ческай эбэһээтэлиһибэтин биһирэстэ, совхоз дирек-
циятын, колхозтар быраһыдыаннаһыларын, партийнай,
профсоюзнай, комсомольскай тэриһтэлэри, нэһиллэктэр
Советтарын исполкомнарын, эргин тэриһтэлэрин сала-
лааччыларын булчуттар иһини ардыларыгар социали-
стическай куоталаһымын кинээһини тэриһтэлэригэр сөргө-
дахтаата.